Súd:	Okresný súd Martin
Spisová značka:	6C/16/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5717207893
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Martin Bauer
ECLI:	ECLI:SK:OSMT:2018:5717207893.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Bauerom v spore žalobcov: 1/ S. Ž., E.. XX.XX.XXXX, J. I. B. XXX, X/ Ľ. Ž., E.. XX.XX.XXXX, J. I. B. XXX, X/ S. Ž., E.. XX.XX.XXXX, J. I. K. Č. XX, X/ O. Ž., E.. XX.XX.XXXX, J. I. B. XXX, X/ W. Ž., E.. XX.XX.XXXX, J. I. B. XXX, X/ P. Ž., E.. XX.XX.XXXX, J. I. B. XXX, všetci právne zastúpení: Mgr. Peter Baláž, advokát, so sídlom v Martine, P. Mudroňa 39, proti žalovaným: 1/ AGRASERVIS, s.r.o, IČO: 36 001 490, so sídlom Košťany nad Turcom 321, 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, právne zastúpenému JUDr. Baltazár Mucska, advokát so sídlom v Bratislave, Vajnorská 55, 3/ U.. Ľ. T., E.. XX.XX.XXXX, J. I. O. XXXX/XX, A., právne zastúpenému: JUDr. Mario Buksa, právne služby, s.r.o., IČO: 36 862 819, so sídlom v Martine, Červenej armády 1, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný 1/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ každému sumu 8.000 € a žalobcom 3/ až 6/ každému sumu 3.500 €, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný 2/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ každému sumu 8.000 € a žalobcom 3/ až 6/ každému sumu 3.500 €, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Plnením žalovaného 1/ alebo žalovaného 2/ z a n i k á povinnosť plnenia druhého žalovaného v rozsahu poskytnutého plnenia.

IV. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a.

V. Žalobcom 2/ až 6/ sa voči žalovaným 1/ a 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

VI. Žalobcovi 1/ sa voči žalovaným 1/ a 2/ n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

VII. Žalovanému 3/ sa voči žalobcom 1/ až 6/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 10.05.2017 sa žalobcovia domáhali, aby bola žalovaným 1/ a 3/ uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 10.000 €, žalobcovi 2/

sumu 10.000 € a žalobcom 3/ - 6/ každému sumu 5.000 €. Ďalej sa domáhali, aby bola žalovanému 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 10.000 €, žalobcovi 2/ sumu 10.000 € a žalobcom 3/ - 6/ každému sumu 5.000 €, žalovaným 1/ a 3/ uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 663,88 € a žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 663,88 € s tým, že plnením niektorých zo žalovaných v rade 1/ až 3/ nárok žalobcov 1/ až 6/ na plnenie zaniká aj voči ostatným žalovaným. Zároveň sa domáhali náhrady trov konania. Uviedli, že dňa 21.05.2014 o 15.43 hod. viezol žalovaný 3/ po diaľnici D1 v smere Liptovský Hrádok - Liptovský Mikuláš v pravom jazdnom pruhu nákladné motorové vozidlo zn. Renault Kangoo Expres, EVČ: MT 175BN vo vlastníctve žalovaného 1/. V dôsledku toho, že žalovaný 3/ sa naplno nevenoval riadeniu v km 456,245 narazil pravou prednou časťou vozidla do zadnej ľavej časti vozidla jazdiaceho pred ním v rýchlosti 130 km/h. Spolujazdec žalovaného 3/ dnes už nebohý A. Ž., E.. XX.XX.XXXX, E. I. B. XX, v dôsledku nárazu utrpel zmliaždenie a drvivé poškodenie mozgu pri trieštivých zlomeninám klenby a spodiny lebečnej, následkom čoho na mieste zomrel. Žalovaný 3/ sa priznal ku spáchaniu skutku. Uznal svoju vinu a prijal navrhovaný trest. Tým, že žalovaný 3/ sa dostatočne nevenoval riadeniu vozidla porušil základnú povinnosť podľa § 4 ods. 1 písm. c/ Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Následkom protiprávneho konania žalovaného 3/ utrpel poškodený zranenie nezlučiteľné so životom a na mieste zomrel. Vlastníkom a prevádzkovateľom vozidla bol žalovaný 1/. V čase nehody mal žalovaný 1/ uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovaným 2/. Poškodený bol synom žalobcov 1/ a 2/ a súrodencom žalobcov 3/ až 6/. V čase nehody býval poškodený po rozchode so svojou priateľkou u svojich rodičov. Medzi poškodeným a žalobcami existovalo veľmi silné rodinné puto. Trávili spolu veľa času. Bývali spolu a zdieľali každodenné radosti i starosti života. Po jeho smrti ostalo v živote žalobcov veľké prázdno. Žalobcovia 1/ a 2/ stratili syna a žalobcovia 3/ až 6/ brata. Je to závažný a nevratný zásah do doterajšieho spôsobu života žalobcov. Strata a citová ujma, ktorú v dôsledku nehody utrpeli, sa dá slovami len ťažko opísať. Žalobca 1/ musel byť tesne po úmrtí syna ošetrovaný RZP, nakoľko sa u neho prejavila silná stresová reakcia. Po smrti syna sa u neho zhoršil zdravotný stav a v novembri 2015 bol hospitalizovaný v súvislosti s náhlou cievnou mozgovou príhodou. Na strane žalobcov 1/ až 6/ možno tento stav definovať ako neoprávnený zásah do ich práva na súkromie, v dôsledku ktorého im vzniká právo na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré možno vzhľadom na intenzitu a charakter zásahu požadovať aj v peniazoch. Zodpovednosť žalovaného 3/ za nemajetkovú ujmu na strane žalobcov 1/ až 6/ zakladá porušenie § 420 ods. 1 OZ ako aj § 11 OZ. Žalovaný 3/ svojim konaním naplnil všetky znaky protiprávneho zásahu do ich práva na súkromie. Jeho zodpovednosť je daná tým, že priamo jeho konaním bola spôsobená smrť poškodeného. Žalovaný 3/ sa v čase vzniku nehody vracal s poškodeným zo servisného zásahu, ktorý vykonávali spolu pre žalovaného 1/, a to žalovaný 3/ v pracovnom pomere a poškodený na základe obchodnoprávneho vzťahu ako živnostník. Vozidlo v tom čase prevádzkoval žalovaný 1/ a jeho zamestnanci ho používali pri výkone práce. Je daná zodpovednosť žalovaného 1/ ako prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorého prevádzkou došlo k usmrteniu poškodeného a k vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobcov. Žalovaný 1/ a 3/ za ujmu zodpovedajú solidárne. Voči žalovanému 2/ ako poisťovni majú žalobcovia priamy právny nárok, keďže žalovaný 1/ mal u neho uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobcovia poukazujú na rozhodnutie Ústavného súdu SR III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016. Medzi žalovanými 1/ a 3/ je vzťah solidarity. Títo zodpovedajú spoločne a nerozdielne. Žalovaný 3/ zodpovedá z titulu zavineného protiprávneho konania, ktorého následkom bol vznik škody. Žalovaný 1/ zodpovedá na základe objektívnej zodpovednosti za škodu z titulu jeho právneho postavenia ako prevádzkovateľa. Nároky žalobcov voči žalovaným sú samostatnými nárokmi spočívajúcimi na inom právnom základe a majú iné predpoklady vzniku. Solidarita medzi žalovanými 1/ a 2/ a 2/ a 3/ neprichádza do úvahy, pretože žalovaný 2/ nie je škodcom, ktorý by spôsobil škodu. Preto žalovaného 2/ žalujú samostatne s tým, že plnením jedným zo žalovaných zaniká nárok voči ostatným žalovaným. Žalobcovia požadujú od žalovaných 1/ až 3/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10.000 € pre každého z rodičov a sumu 5.000 € pre každého zo súrodencov. Výšku požadovanej náhrady odôvodňujú jednak závažnosťou následku, ktorým je úmrtie blízkej osoby ako aj neodstrániteľnosťou tohto stavu a nemožnosti obnovenia predošlého stavu. Napriek tomu, že od úmrtia poškodeného uplynuli už takmer 3 roky, žalobcovia sa s jeho smrťou nedokážu vysporiadať. Žalobcovia s poškodeným žili v úzkej prepojenosti, v jednej domácnosti. Stratu, ktorú utrpeli nemožno vyvážiť peniazmi, ani iné materiálne hodnoty. Túto stratu je možné zmierniť aspoň poskytnutím primeraného finančného zadosťučinenia. V súvislosti s úmrtím A. Ž. vznikli žalobcovi 1/ náklady spojené so zabezpečením pomníka, a to v celkovej výške 3.220 €. Tento nárok si žalobca 1/ uplatňuje v rámci náhrady škody podľa § 449 ods. 2 OZ, a to vo výške podľa Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. vo výške 663,88 €.

2. Súd konal a rozhodol aj v neprítomnosti žalobcov, ktorí boli upovedomení o termíne pojednávania a nepožiadali o jeho odročenie.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, listinnými dôkazmi založenými v spise ako aj obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/78/2014 zistiac nasledovný skutkový stav:

4. Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/78/2014 mal súd preukázané, že rozsudkom zo dňa 03.12.2014, č. k. 2T/78/2014-266, súd schválil dohodu o vine a trestu uzavretú medzi obvineným U.. Ľ. T., E.. XX.XX.XXXX a Okresnou prokuratúrou Liptovský Mikuláš. Žalovaného 3/ uznal za vinného zo skutku, že dňa 21.05.2014 o 15.43 hod. viedol nákladné motorové vozidlo zn. Renault Kangoo Expres, EVČ: MT 175BN po diaľnici D1 v smere Liptovský Hrádok - Liptovský Mikuláš v pravom jazdnom pruhu, pričom v km 456,245, kataster F. Y. Z., okres Liptovský Mikuláš v dôsledku nevenovania sa plne vedeniu motorového vozidla a sledovaním situácie v cestnej premávke v rýchlosti 130 km/h, plus mínus 6 km/h, narazil pravou prednou časťou vozidla do zadnej ľavej časti pred ním jazdiaceho nákladného motorového vozidla zn. IVECO, EVČ: 4B75852MPZ, ČR, ktoré viedol vodič I. S., I. B. E. S., B.Í. XXX, ČR, rýchlosťou 90 km/h a v dôsledku nárazu spolujazdec obvineného A. Ž.U., E.. XX.XX.XXXX, I. B. XX, okres Turčianske Teplice, utrpel zmliaždenie a drvivé poškodenie mozgu pri trieštivých zlomeninách klenby a spodiny lebečnej, na ktoré zranenia na miesta dopravnej nehody zomrel, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, a to porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Týmto spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. h/ Tr. Zák., za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov s podmienečným odkladom, bola mu určená skúšobná doba vo výmere 4 roky a uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 4 roky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 03.12.2014.

5. Žalobcovia písomne opísali svoj vzťah s neb. A. Ž.:
Žalobca 1/ uviedol, že neb. syn A. sa po nevydarenom vzťahu vrátil domov. Videl na ňom ako veľmi ťažko zvláda odlúčenie od dcéry. Tak sa radšej pohltil do práce. V lete boli spolu celá rodina na výlete v Bojniciach. Nikdy nezabudol na jeho narodeniny a potešil ho kufríkom so šroubovákmi a milým slovom. Prišiel ho povzbudiť aj počas pobytu v nemocnici. Pomáhal mu s rekonštrukciou rodinného domu. Smrť mu priťažila psychicky aj zdravotne. Nedokáže sa s tým vyrovnať. Nevie, či ešte dokončí opravy. Vždy, keď príde domov, vidí ho na poschodí, na lešení a tisnú sa mu slzy do očí. V srdci mu ostalo jedno prázdne miesto a veľká diera. Často, keď by potreboval pomoc, opraviť auto, spomenie si na neho. Vždy, keď sa zastaví na cintoríne a zapáli sviečku, veľakrát si poplače.
Žalobkyňa 2/ uviedla, že jej neb. syn sa po rozchode so svojou priateľkou vrátil do rodičovského domu. Veľmi ťažko znášal odlúčenie od svojej dcéry, ktorú vodieval každý druhý týždeň cez víkend k nim. Tieto víkendy mala veľmi rada. Často chodieval v pondelok ráno na týždňovky. Veľmi sa o neho bála. Bol veľmi pozorný. Nezabudol na narodeniny, meniny. Vždy ju potešil kvietkom, či malým darčekom. Často sa po večeroch rozprávali a riešili rôzne problémy. Na posledné Vianoce spomína najčastejšie, keďže neb. syn priviedol aj dcéru S.. Vypomáhal pri rekonštrukcii rodinného domu. Večer, keď mala nachystané všetko, aby mohli osláviť jeho 30. narodeniny, išla ešte do záhrady. Pred domom zastalo policajné auto a oznámili jej tú najsmutnejšiu správu. Neverili im a presviedčali ich, že je zodpovedný šofér. Celú noc ho čakala a presviedčala sa, že to nemôže byť pravda.
Žalobca 3/ uviedol, že mu chýbajú ich spoločné rozhovory a momenty, ktoré zažívali pri spoločnej práci. Vždy, keď vyjde čas, zastaví sa u rodičov na kus reči. Nikdy nezabudne na cintoríne zapáliť sviečku. Pomáhal bratovi pri rekonštrukcii domu u jeho svokry. Mali spolu s bratom veľké plány ako si všetko porobia sami, vystavajú rodinný dom.
Žalobkyňa 4/ uviedla, že brat na nich nikdy nezabudol. Na Vianoce každému kúpil malý kozmetický darček. Veľmi jej chýbajú jeho huncútstva. Chýbajú jej jeho rady a skúsenosti.
Žalobkyňa 5/ uviedla, že s neb. bratom A. chodili na diskotéky. Zoznámil ju s jej priateľom. Spolu oslavovali aj narodeniny na chate. Chodievali spolu na výlety do Bojníc. Pomáhal jej s prípravou na vodičský kurz. V akomkoľvek probléme mu stačilo zavolať, vždy sa mohla na neho spoľahnúť. V osudné ráno odchádzali z domu všetci súrodenci spoločne. Tešili sa na večer, že spolu oslávia jeho 30. narodeniny. Pokračovať mali cez víkend na chate.
Žalobca 6/ uviedol, že keď sa narodil, mal brat 13 rokov. Pamätá si, že keď rodičia potrebovali, postrážil ho. Mohli sa neho spoľahnúť. Hrával sa s nim. Zaúčal ho do chlapčenských šibalstiev. Spolu sa chodili

bicyklovať do okolitých lesov. Pomáhal mu v miestnom futbalovou klube. Postupne ako rástol, trávil s nim voľný čas pri oprave áut. Potom sa brat odsťahoval do Slovenského Pravna a založil si rodinu. Narodila sa mu malá dcéra S.. Možno v ňom vidí kúsok svojho otca, lebo ho vždy úprimne vyobjíma a vybozkáva. Keď mu spoločný život s priateľkou v Slovenskom Pravne nevyšiel, vrátil sa do rodičovského domu. Začal chovať ovečky, pričom mu pomáhal.

6. Z prepúšťacej správy Neurologickej klinky Univerzitnej nemocnice Martin vyplýva, že žalobca 1/ bol od 10.11.2015 do 18.11.2015 hospitalizovaný s náhlou cievnou mozgovou príhodou.

7. Z faktúry č. 3/2017 zo dňa 19.04.2017 vyplýva, že žalobca 1/ uhradil sumu 3.220 € za kamenárske práce, a to betónový chodník, spodný žulový rám na jeden hrob, 1 x žulová platňa, pomník, sekanie a zlatenie písma, osadenie pomníka, lampáš a váza.

8. V súlade s výzvou súdu podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) sa žalovaný 2/ vyjadril k podanej žalobe. Uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom žalobcov o pasívnej vecnej legitimácii žalovaného 2/. Eurokomforný výklad je judikatúrou i právnou teóriou prekonaný. Zákon o PZP taxatívne určuje, čo sa rozumie škodou na účely zákona o PZP. Slovenská právna úprava nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia a dožadovať sa úhrady nemajetkovej ujmy voči žalovanému 2/ nie je správne. Európsky súdny dvor vo svojom rozsudku správne určil, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám, usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v sporoch vo veci samej. Uvedené nie je možné aplikovať v predmetnom konaní, nakoľko slovenská právna úprava pod pojmom škoda nerozumie nemajetkovú ujmu. V zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona o PZP má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho uhradil poškodenému preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. V prípade usmrtenia poškodeného majú príslušníci poškodeného nárok na náhradu nákladov na výživu a nákladov spojených s pohrebom. Náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia upravený v § 4 citovaného zákona. Preto žalobcovia nemajú nárok vymáhať túto náhradu od žalovaného 2/ ani po vydaní rozhodnutia ESD C-22/2012, nakoľko uvedené rozhodnutie vychádzalo z iného rozhodného práva, a preto ho nemožno použiť ako argumentáciu v prejednávanej veci. Nemajetková ujma nie je predmetom povinného zmluvného poistenia ani v Rakúskej republike, či v Spolkovej republike Nemecko. Preto nie je slovenská právna úprava v rámci európskej únie ojedinelá. Právny poriadok EÚ nerieši náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po dopravných nehodách a ani nemôže riešiť, pretože rozsah poistenia spadá v zmysle zakladateľských dokumentov EÚ do právomoci národných štátov. V danom prípade poistenie kryje len náhradu škody, pretože každý má povinnosť predchádzať vzniku škody a pri spôsobení smrti človeka motorovým vozidlom vždy dochádza k porušeniu určitých právnych noriem. Z uvedeného je možné konštatovať, že určitá konkrétna osoba zasiahne do osobnostných práv, ktorých porušenie je dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy. Túto zodpovednosť nie je možné preniesť na iný tretí subjekt, a to ani v prípade, ak ide o poisťovateľa zodpovedného subjektu, ak nemajetková ujma nie je výsledne predmetom poistenia. Žalovaný 2/ teda zastáva právny názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.04.2011, podľa ktorého povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 OZ je subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv iného dopustil. Jedná sa o výlučne osobnú povinnosť tohto subjektu, ktorá neprechádza na ďalšiu osobu. Občiansky zákonník nemá ani ustanovenie, ktoré by umožňovalo prípadný prechod tejto povinnosti na ďalšiu osobu ako osobu z tohto hmotnoprávneho vzťahu. Z uvedených úvah vyplýva, že v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do osobnostných práv je v zmysle § 11 a nasl. OZ nositeľom hmotnoprávnej povinnosti ten subjekt, ktorý neoprávnený zásah do osobnostných práv spôsobil. V zmysle rozhodnutia NS SR zo dňa 31.03.2016 sp. zn. 3Cdo/301/2012, keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrtených pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia. NS SR opakovane vyslovil názor, že nemajetková ujma ako taká nie je krytá ust. § 4 ods. 2 Zákona o PZP. Nie je možné stotožniť právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby a obdobne nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutých z dôvodu neoprávneného zásahu do

tzv. osobnostných práv pod pojem škoda na zdraví uvedené v § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona o PZP. Ak smernice stanovujú, že treba odškodniť ujmu na zdraví, tento výraz je potrebné vnímať tak, že tento pojem predstavuje nároky pri poškodení zdravia v rámci vzniku zodpovednosti za škodu a nie nároky priznávané z iného titulu než je vznik zodpovednosti za škodu. Podľa úpravy v SR sa škoda na zdraví alebo pri usmrtení odškodňuje nárokmi uvedené v § 444 až 449 OZ, pričom iné nároky už nie sú nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví, resp. pri usmrtení. Povinné zmluvné poistenie kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Poisťovňa nie je oprávnená rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu náhrada škody. S poukazom na uvedené žalovaný 2/ nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom. Ak by sa súd stotožnil s argumentáciou žalobcu, že nemajetková ujma je krytá poistením, v takom prípade vznáša žalovaný 2/ námietku premlčania v zmysle § 106 OZ. Navrhol žalobu zamietnuť a zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

9. V súlade s výzvou súdu podľa § 167 ods. 2 CSP sa žalovaný 1/ vyjadril k podanej žalobe písomným podaním doručeným súdu dňa 13.06.2017. Uviedol, že pri prevádzke jeho motorového vozidla, ktoré použil na služobnú cestu žalovaný 3/, došlo k usmrteniu syna a brata žalobcov. Je pravdivé tvrdenie, že vzťah medzi nimi bol na profesionálnej obchodnoprávnej báze. Neb. A. Ž. bol živnostník. Medzi žalovaným 1/ a neb. A. Ž. bola uzatvorená zmluva o dielo zo dňa 10.05.2010. Konateľ žalovaného 2/ vyjadril úprimnú ľútosť nad smrťou ich syna. Ponúkol im pomoc, a to aj materiálnu. Žalobcovia majú priamy nárok na plnenie od žalovaného 2/ v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ a c/ Zákona o PZP. Pre prípad spôsobenia škody mal žalovaný 1/ uzavretú zmluvu o PZP so žalovaným 2/. Žalovaný 1/ riadne a včas oznámil vznik škody poisťovni. Poukázal na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 474/2016 -17 z 17.08.2016, podľa ktorého je nepochybné, že povinné zmluvné poistenie v plnom rozsahu kryje zodpovednosť za škodu alebo ujmu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

10. V súlade s výzvou súdu podľa § 167 ods. 2 CSP sa žalovaný 3/ vyjadril k podanej žalobe. Uviedol, že nároky žalobcov neuznáva. Za spáchanie trestného činu bol odsúdený a potrestaný. Svoj trest si odpykáva stále sám a tiež so svojim najbližším okolím. Je mu nesmierne ľúto, čo zavinil. Od počiatku sa snažil skontaktovať so žalobcami. Ospravedlniť sa a vyjadriť ľútosť a súcit s bolesťou, ktorú prežívali. Pri hrobe neb. sa rodičom ospravedlnil. Sám žalobca 1/ mu povedal, že sa na neho nehnevá, že sám je šofér a vie, že kedykoľvek sa to môže stať aj jemu, že mu žiadne problémy robiť nebude. Preto ho zaráža správanie žalobcov. Sám sa bez pomoci lekárov a rodiny nevedel vyrovnať s tým, čo spôsobil a zavinil. Po doručení v poradí už druhej žaloby sa psychicky zrútil. Obdobná žaloba je vedená na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 7C/17/2017, ktorú podala matka mal. dcéry neb. A. Ž. dňa 14.06.2017. Musel navštíviť psychiatrickú ambulanciu. Jeho stav si vyžadoval hospitalizáciu, ktorú však odmietol. Žalovaný si je vedomý právnej úpravy práva na náhradu škody a náhrady nemajetkovej ujmy. Žiadnym spôsobom nespochybňuje svoju vinu. Je si vedomý následkov jeho nedbanlivostného konania. V zmysle rozhodnutí súdu, a to predovšetkým Ústavného súdu SR I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17.08.2016 vyplýva, že povinné zmluvné poistenie uzavreté v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. v plnom rozsahu kryje aj zodpovednosť za škodu v zmysle OZ ako aj ujmu v zmysle § 11 a 13 OZ. V čase dopravnej nehody, pri ktorej došlo k usmrteniu neb., bol žalovaný 3/ v pracovnom pomere u žalovaného 1/, a to na základe dohody o vykonaní práce uzatvorenej dňa 01.01.2014. Ku škode došlo počas pracovnej doby žalovaného 3/, keď bol vyslaný žalovaným 1/ na služobnú cestu služobným motorovým vozidlom. Žalobcovia majú preto priamy právny nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy proti poisťovni, výlučne len vo vzťahu k žalovanému 2/. Žalovaný 3/ uvádza, že nie je v jeho možnostiach žalobou uplatnené nároky voči žalobcom splniť. Je starobný dôchodca. Jeho mesačný dôchodok je 780,60 €. Žije so svojou manželkou, ktorá je tiež starobná dôchodkyňa. Nemajú žiaden spoločný majetok väčšej hodnoty, ktorý by mohli použiť na zaplatenie žalovanej sumy. Navrhol žalobu zamietnuť a zaviazať žalobcov k náhrade trov konania.

11. V súlade s výzvou súdu podľa § 167 ods. 3 CSP sa žalobcovia vyjadrili k vyjadreniu žalovaného 1/. Uviedli, že tvrdenie, že žalovaný 3/ viedol motorové vozidlo v čase nehody, pretože si neb. A. Ž. zabudol doklady, je pre spor irelevantné. Nijako nezbavuje žalovaných 1/ až 3/ ich záväzkov uplatnených žalobou. Faktom zostáva, že vozidlo viedol žalovaný 3/ a tento spôsobil smrť neb. A. Ž. a žalobcom závažným a nenávratným spôsobom zasiahol do ich doterajšieho života. Tvrdenie žalovaného 1/, že žaloba voči nemu je nedôvodná, nič nemení na zodpovednosti žalovaného 1/. V zmysle § 15 ods. 1 Zákona o PZP má poškodený právo a nie povinnosť uplatniť svoj nárok voči poisťovateľovi. Je na jeho

rozhodnutí, či si bude náhradu požadovať od škodcu alebo poisťovateľa alebo od obidvoch s tým, že plnením jedného nárok druhého zanikne.

12. Písomným podaním doručeným súdu dňa 03.07.2017 sa žalovaný 2/ vyjadril k vyjadreniu žalovaných 1/ a 3/. Uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného 1/ a 3/. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu žalovaného 2/ obaja žalovaní 1/ a 3/ sa odvolávajú na rozhodnutie ÚS I. 474/2016 zo dňa 17.08.2016. Avšak v tomto rozhodnutí sa nerieši, aký je reálny právny stav SR, ale ako by v súlade s európskou legislatívou mal vyzerať, čo však nič nemení na skutočnosti, že zo strany zákonodarcu dosiaľ nedošlo k zmene zákona o PZP. Poukázal na rozhodnutie NS SR zo dňa 15.05.2017, sp. zn. 8Cdo/219/2016, kde súd opakovane rozhodol, že nemajetková ujma nespadá pod rozsah poistenia zákona o PZP.

13. Písomným podaním zo dňa 06.07.2017 sa žalobcovia vyjadrili k vyjadreniu žalovaného 3/. Uviedli, že existencia priameho nároku voči žalovanému 2/ nič nemení na zodpovednosti žalovaného 1/. Je vecou poškodeného, či si bude náhradu požadovať od škodcu alebo poisťovateľa alebo od obidvoch nich.

14. Písomným podaním zo dňa 25.07.2017 sa žalovaný 1/ vyjadril k vyjadreniam žalobcov a žalovaného 2/. Zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach. Žalobcovia majú priamy právny nárok na plnenie voči žalovanému 2/. Žalovaný 1/ má vedomosť o tom ako žalovaný 3/ ťažko znášal zavinenie na dopravnej nehode. Vzniesol námietku premlčania voči nároku žalobcov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v zmysle § 106 ods. 1 OZ. Žalobcovia sa dozvedeli o škode najneskôr oznámením polície o dopravnej nehode dňa 21.05.2014. Premlčacia lehota tak uplynula pred podaním žaloby. Nároky žalobcov je povinný splniť žalovaný 2/. Subjektom, ktorý je povinný plniť náhradu škody a nemajetkovej ujmy je žalovaný 2/.

15. Písomným podaním zo dňa 01.08.2017 sa žalovaný 3/ vyjadril k vyjadreniu žalobcov a ostatných žalovaných. Súhlasil s vyjadrením žalovaného 1/. Žalovaný 3/ viedol motorové vozidlo z toho dôvodu, lebo neb. A. Ž. si zabudol doklady potrebné na vedenie motorového vozidla. Žalovaný 3/ už v tom čase nezvykol šoférovať. Povinný nahradiť škodu je žalovaný 2/ ako poisťovňa. Žalovaný 3/ rovnako vzniesol námietku premlčania v zmysle § 106 OZ. Právo žalobcov je podľa názoru žalovaného 3/ povinný uspokojiť žalovaný 2/. Žalovaný 2/ využíva situáciu, kedy súdy v danej problematike zaujali rôzne závery. Má za to, že náhrada škody zahŕňa v sebe aj povinnosť nahradiť nemajetkovú ujmu.

16. Elektronickým podaním bez ZEP zo dňa 16.02.2018, písomne doplneným dňa 20.02.2018, sa žalovaný 2/ vyjadril vo veci. Uviedol, že sa nestotožňuje s predbežným právnym posúdením zo strany konajúceho súdu. Zotrváva na svojom právnom názore, že nie je pasívne vecne legitimovaný. Pokiaľ sa súd opiera o uznesenie ÚS III. 666/2016, podľa názoru žalovaného 2/ ÚS SR značne prekročil svoju právomoc, keďže mu nevyplýva právomoc podávať záväzný výklad zákona. Na druhej strane NS SR vo viacerých rozhodnutiach vecne vyslovil, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia PZP. Považuje za rozpor s princípom právnej istoty taký stav, keď súdy nižších inštancií ignorujú rozhodovaciu prax NS SR, ktorá bola v období posledných rokov ustálená. Je neprípustné, aby súd na jednej strane mal za to, že je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného 2/ a na druhej strane pripustil, že žaloba bola podaná vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote. Žalovaný 2/ ako poisťovňa nijakým spôsobom nezasiahla do osobnostných práv žalobcov. Nie je možné založiť pasívnu legitimáciu žalovaného 2/ cez ust. § 13 OZ. Je neakceptovateľné, aby súd pre premlčaný nárok vychádzal z rozhodnutí týkajúcich sa premlčania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v trojročnej lehote, nakoľko tieto rozhodnutia sa aplikujú na prípady s rozdielnym skutkovým a právnym stavom, kedy je žalovaná strana zodpovedná za náhradu nemajetkovej ujmy na základe OZ a nie zákona PZP. Pokiaľ je daná zodpovednosť žalovaného 2/, je podľa jeho názoru potrebné posudzovať premlčanie v subjektívnej dvojročnej a objektívnej trojročnej premlčacej lehote.

17. Z výpisu zo živnostenského registra vytvoreného cez internetový portál zrsr.sk dňa 05.06.2017 vyplýva, že neb. A. Ž. vykonával živnostenské oprávnenie, ktoré zaniklo dňa 21.05.2014.

18. Dňa 10.05.2010 uzavrel žalovaný 1/ a neb. A. Ž. zmluvu o dielo, ktorej predmetom bol záručný a pozáručný servis poľnohospodárskej techniky, dovoz, naskladnenie a vyskladnenie náhradných dielov na poľnohospodársku techniku, údržba kancelárskych, skladových a parkovacích priestorov a stavebné práce. Cena diela bola dojednaná vo výške 5 €. Podľa článku 3 zmluvy objednávateľ zabezpečí zhotoviteľovi na zaistenie predmetu diela úžitkový automobil Renault Kangoo MT 175 BN s prívesným

vozíkom, pracovné pomôcky a pracovné náradie. Úžitkový automobil bude zhotoviteľovi požičaný bezodplatne.

19. Dňa 01.01.2014 uzavrel žalovaný 1/ so žalovaným 3/ dohodu o vykonaní práce s dohodnutou pracovnou úlohou obchodný zástupca a dohodnutou odmenou 5 €/h. Dohoda bola uzavretá na obdobie od 01.01.2014 do 31.12.2014 s predpokladaným rozsahom práce 25 hodín mesačne. V zmysle bodu 7. dohody je zamestnanec pracovne zaškolený v oblasti bezpečnosti práce a je hmotne zodpovedný za motorové vozidlo Renault Kangoo, MT 175 BN.

20. Z rozhodnutia sociálnej poisťovne zo dňa 17.03.2017 vyplýva, že žalovaný 3/ je poberateľom starobného dôchodku vo výške 780,60 € mesačne. Z čestného prehlásenia žalovaného 3/ vyplýva, že je poberateľom starobného dôchodku vo výške 789 €. Jeho manželka poberá starobný dôchodok vo výške 349 €. Iné príjmy nemajú. V minulom roku mal žalovaný 3/ príjem 75 € mesačne na základe dohody o vykonaní práce, ktorá bola ukončená k 31.12.2017. Náklady na bývanie majú vo výške 270 €.

21. Zo správy MUDr. Eriky Fedákovej zo dňa 14.06.2017 vyplýva, že žalovaný 3/ je dlhodobo sledovaný na psychiatrickej ambulancii. V roku 2014 preliečený pre rozvoj postraumatickej stresovej poruchy. Mal autonehodu, pri ktorej zahynul jeho blízky priateľ a kolega. Situáciu veľmi zle znášal. Nevedel sa so situáciou vyrovnať. Užíval lieky. Postraumatická porucha pretrvávala a dochádzalo ku zhoršeniam, najmä v obdobiach výročia nehody alebo aj v iných situáciách, napr. v čase sviatkov. Prišli mu žaloby zo súdu. Všetci príbuzní si žiadajú odškodné. Žiadajú od neho vysokú finančnú hotovosť, ktorú nie je schopný zaplatiť. Veľmi ho to trápi. Sám si nevie odpustiť, čo sa stalo. Stále nad tým premýšľa. Má strach a obavy. Nevie sa uvoľniť. Nedá mu spávať. Nevie sa na nič sústrediť. Bola mu diagnostikovaná postraumatická stresová porucha. Pri ťažkostiach doporučená hospitalizácia, ktorú však odmietol. Vzhľadom k dobrej spolupráce s rodinou sa bude liečiť ambulantne.

22. Oznámením škodovej udalosti zo dňa 23.09.2014 žalobca 1/ oznámil žalovanému 2/ vznik poistnej udalosti.

23. Z lekárskej správy MUDr. Kataríny Cudlinkovej vyplýva, že žalobca 1/ dňa 23.05.2014 navštívil ambulanciu. Bol ošetrený dňa 21.05.2014 RZP pre hypertenziu, reakciu na stres pre náhle úmrtie syna. Bol PN od 26.05.2014 do 31.05.2014. Zo správy ďalej vyplýva, že žalobkyňa 2/ nebola v máji 2014 na ambulancii vyšetrená.

24. Žalobca 1/ na pojednávaní dňa 23.01.2018 uviedol, že syn s nimi býval takmer celú dobu jeho života. Počas určitého obdobia býval s priateľkou v Slovenskom Pravne. Keď sa s priateľkou rozišiel, vrátil sa domov. Bolo to niekedy v roku 2012. Od tej doby býval neustále s nimi. S manželkou vlastnia veľký rodinný dom. Od kedy sa rozišiel s priateľkou, býval vo vlastnej izbe. Syn chodieval na týždňovky. Odchádzal z domu v pondelok ráno a vracal sa v piatok večer. Niekedy, ak chodil iba na reklamáciu, mal výjazd len na jeden deň. So synom poväčšine opravoval autá. Žalovanému 1/ vždy bolo potrebné niečo robiť. Chodili spolu do hory. Syn niekedy vodieval domov aj dcéru. Pohreb bol 27.05.2014. Náklady na pohreb hradil on. Pomník mu dali spraviť až na tretie výročie. Bol psychiatricky liečený už v roku 2002, potom sa to zlepšilo. V roku 2012 mal prvú mozgovú porážku. Druhú mal v roku 2015 alebo 2016. V čase, keď sa stala dopravná nehoda boli pripravení, že mu zablahoželajú k narodeninám. Nikdy nezabudne, ako zareagoval žalovaný 3/. Keď prišiel do firmy, práve telefonoval, vysmiaty, nepoznal ho. Keď sa mu predstavil žalovaný 3/ zosmutnel, zmenil správanie. Počas trestného konania sa ospravedlňoval sa. Presne si už nespomína, akým spôsobom. Okrem opravy motorových vozidiel nemali spolu iné záujmy. Potom, čo mu oznámili úmrtie syna bola zavolaná záchranka. Na druhý deň navštívil obvodnú lekárku. Ďalšiu lekársku pomoc už nevyhľadal. Dopravnú nehodu mu oznámili až policajti večer, keď sa vrátil zo záhrady. Zo strany žalovaného 2/ mu boli poskytnuté náklady na pohreb.

25. Žalobkyňa 2/ na pojednávaní dňa 23.01.2018 uviedla, že syn býval v rodičovskom dome celý život až dovtedy, kedy sa mu narodila dcéra v roku 2009. Vtedy sa odsťahoval s priateľkou do Slovenského Pravna. Chodili ich navštevovať aj s vnučkou, na Vianoce, Veľkú noc, ako mali voľno. V roku 2012 sa rozišli. Syn sa vrátil do rodičovského domu. Odvtedy býval celý čas s nimi, kde mal svoju vlastnú izbu. Vnučka ich navštevovala raz za mesiac, raz za dva týždne. Podľa toho ako to dovolila jej matka. Dcéru mu dávala podľa toho, ako platil výživné. Dala si takú podmienku. V súčasnej dobe sa s vnučkou stretávajú. S matkou vnučky sa nestretávajú. Celá rodina zvykli chodievať v máji na výlety do Bojníc,

kedy mal syn narodeniny, dcéra tiež a aj vnučka. Keď bola vnučka u nich, chodili na ihrisko, hrávali sa hry. Syn sa staral o ovečky. Pomáhala mu, prala, žehlila. Syn chodil poväčšine na týždňovky. Rád si pospal. Vždy jej napísal na papierik, aby ho zobudila. Chystala mu raňajky, aj na cestu si brával jedlo. Syn sa jej niekoľkokrát zdôveril po večeroch, že mu je veľmi ľúto, že mu priateľka odmieta dávať dcéru. Neraz sa aj rozplakal. Viac menej iné problémy spolu nepreberali. Tento problém s dcérou ho ťažil najviac. Potom, čo jej bolo oznámené, čo sa stalo, jej obvodná lekárka predpísala lieky na upokojenie. Užívala ich asi polroka. Potom už lekársku pomoc nevyhľadala, nepotrebovala to. Je na invalidnom dôchodku od roku 2009. Pohreb mal syn 27.05.2014. Manžel mal harmonický vzťah ku všetkým deťom. Deti mal rád, hrával sa s nimi. Keď bol syn už dospelý, manžel mu pomáhal v Slovenskom Pravne, kam sa chcel syn presťahovať, opraviť bývanie. Manželovi syn pomáhal okolo domu, chystať drevo. Pomáhal pri rekonštrukcii, menili okná a dvere, zatepľovali dom. Robieval to s manželom a starším bratom. So žalovaným 3/ sa stretla prvýkrát pred cintorínom. Spýtala sa ho, čo sa stalo, povedal, že nevie. Jeho manželka jej povedala, že po nehode musel vyhľadať lekárske ošetrenie. Ospravedlnil sa za to, čo sa stalo. Na cintoríne sa stretli po pohrebe. Povedal, že bol odniesť kvety, zapáliť sviečky. Na súde, keď sa stretli, im podal ruky. Ospravedlnil sa. Nespomína si, že by im ponúkal pomoc. V čase nehody bola streda. V rodinnom kruhu chceli synovi zablahoželať. Kúpili mu darčekový kôš. Väčšiu oslavu plánovali až na víkend, keďže mal okrúhle narodeniny. O tom, že sa stala nehoda, sa dozvedeli od policajtov. Martin symbolicky prispieval na náklady domácnosti sumou 50 € mesačne a svojou pomocou okolo domácnosti a hospodárstva.

26. Žalobca 3/ na pojednávaní dňa 23.01.2018 uviedol, že s bratom odjakživa bývali v jednej izbe. Hrávali spolu futbal. V rodičovskom dome býval do roku 1999. Od tej doby býva v rodičovskom dome priateľky. S bratom mali dobrý vzťah. Vzájomne si pomáhali, či už autá alebo niečo na dome opraviť. Brat sa zavše zastavil aj so svojou dcérou. Prišli sa pohrať s jeho deťmi. Chodieval sa k nim aj strihať, žena ho strihala. Brat poväčšine chodil na týždňovky. Volali si alebo sa stretávali u rodičov, raz, dvakrát, niekedy aj trikrát týždenne podľa okolností.. Bratovi pomáhal aj v S. Z.. To, že sa stala dopravná nehoda mu oznámil otec večer o deviatej. Otec bol na tom zle. Rovnako matka. Ťažko sa od nich dalo zistiť, čo sa vlastne stalo. Otcovi zavolali záchranku. Mama to odmietla. Otcovi robili základné vyšetrenia. Celú noc dávali otcovi nejaké injekcie na upokojenie. S otcom bol aj u obvodnej lekárky a rodičom predpísala lieky na upokojenie, aby sa aj počas pohrebu niečo nestalo. Na brata vždy spomínajú. Vždy, keď ide k rodičom, cestou sa zastaví na cintoríne zapáliť bratovi sviečku.

27. Žalobkyňa 4/ na pojednávaní dňa 23.01.2018 uviedla, že stále býva v rodičovskom dome. Vždy, keď mala prísť jeho dcéra, povedal, aby vymysleli nejaký program. Zdôveroval sa jej s problémami, ktoré mal s dcérou aj partnerkou. Riešila s ním aj svoje osobné problémy. S bratom vymýšľali aj darček aký kúpia jeho dcére, keďže má tiež narodeniny v máji. To však už nestihli. Bola doma, keď prišli policajti a oznámili im to. Nevedela koho skôr kriesiť. Potom prišli aj ostatní súrodenci. Pre nich to bolo veľmi ťažké. S bratom sa stretávali po večeroch alebo cez víkendy. Lekársku pomoc nevyhľadala. Brat bol pozorný. Vždy vedel poradiť, pomôcť. Zaujímal sa, čo koho trápi. Najmä rodičom veľa pomáhal. Vždy k sviatku niekomu niečo kúpil. Na nikoho nezabudol. So žalovanými 1/ a 3/ nekomunikovala.

28. Žalobkyňa 5/ na pojednávaní dňa 23.01.2018 uviedla, že v súčasnej dobe nebýva v rodičovskom dome. Keď došlo k nehode, bývala u rodičov. V roku 2009 brat odišiel do Pravna a 2012 sa vrátil. S bratom vyrastali spoločne. V roku 2010 si našla priateľa automechanika a v roku 2017 odišla bývať k jeho rodičom. Brat vždy chodieval a pomáhal priateľovi. Chodili spolu na výlety. Mali osláviť aj jeho narodeniny na chate. Taktiež s ním trávila čas, keď doviezol svoju dcéru. Spolu fungovali ako rodina. Všetky radosti aj trápenia trávili spoločne. Keď sa narodila bratovi dcéra, boli na krstinách. Keď sa stala dopravná nehoda, bola v práci. Prišla večer domov a našla rodičov plakať. Následne jej oznámili, čo sa stalo. Upokojovali rodičov. Potom prišla záchranka. Spolu s nimi v rodičovskom dome býva aj stará mama.

29. Žalobca 6/ na pojednávaní dňa 23.01.2018 uviedol, že od narodenia až doposiaľ stále býva v rodičovskom dome. S bratom mal pekný vzťah. V čase, keď sa stala nehoda, bol študent strednej školy. S bratom sa starali u starkej o ovečky. Chodili do hory, na zábavu, na huby. Keď bola jeho dcéra u nich, tiež s nimi trávil čas. V čase, keď policajti oznámili rodičom, čo stalo, kosil pre ovečky trávu. Nedokončil strednú školu. Zhoršené študijné výsledky ako aj zdravotný stav mal už predtým. To, čo sa stalo bratovi to len zhoršilo. Mal problémy s chrbticou. Jeho študijný neúspech a zhoršenie zdravotného stavu nesúvisí

s úmrtím brata. Aj napriek vekovému rozdielu mal s bratom dobrý vzťah, rovnako ako brat s ostatnými súrodencami

30. Zástupca žalovaného 1/ na pojednávaní dňa 23.01.2018 uviedol, že so žalobou nesúhlasí. Motorové vozidlo a náradie, ktoré používal neb. A. Ž. mu zapožičiavali na výkon jeho dohodnutej práce. Motorové vozidlo mal viesť v ten deň len pán Ž.. Nemal oprávnenie toto vozidlo dať niekomu inému do rúk. Z. Ž. bol slušný, pracovitý, nekonfliktný človek. Mal dobrý vzťah so žalovaným 3/ ako aj s ostatnými zamestnancami. Rovnako aj žalovaný 3/ mal dobrý vzťah k pánovi Ž.i. Je mu ľúto, čo sa stalo p. Ž. aj pánovi T.. V čase, keď ponúkol pomoc žalobcom mal na mysli skôr pomôcť s pohrebom a inými nevyhnutnými nákladmi. Teraz už táto ponuka neplatí. Neuznáva nárok žalobcov. Voči neb. Martinovi Ž. má firma všetky záväzky uhradené. So žalovaným 3/ bola uzavretá dohoda o vykonaní práce. Žalovaný 3/ pracoval podľa potreby na dennej báze od 07.30 hod. do 15.30 hod., bolo to sezónneho charakteru. Venoval sa tomu, že, ak niekto potreboval kotol na spaľovanie biomasy a s tým súvisiacou technológiou. V deň nehody bol žalovaný 3/ vyslaný na cestu, jeho účasť bola nevyhnutná. Keďže sa venoval danej problematike bol vyslaný, aby sa zúčastnil pracovnej cesty. Žalobca 1/ navštívil firmu za účelom prevzatia vecí po neb. A. Ž.. Vie, že pán T. situáciu veľmi ťažko znášal. Mal duševné problémy. Nebadal na ňom neprimerané správanie. Možno, ak s niekým telefonoval, mohli tam byť emócie. Po nehode manželka žalovaného 3/ poprosila, aby ho zobrali naspäť do práce, pretože doma to ťažšie znáša. Bol rád, že mu aspoň takto môže pomôcť. Mal pocit, že mu to pomôže, že nebude musieť stále myslieť na túto tragickú udalosť. Pán T. auto využíval v minimálnej miere. Jedná sa o malú firmu. V čase tragickej udalosti mali 5-6 ľudí vrátane živností. Neb. A. Ž. asi pracoval aj pre iné firmy. Cez zimu mali menej roboty. V zime pracoval už podstatne menej, pri údržbe.

31. Žalovaný 3/ na pojednávaní dňa 23.01.2018 uviedol, že so žalovaným 1/ mal uzatvorenú dohodu o vykonaní práce. Už v tom čase bol na starobnom dôchodku. Aj v roku 2013 mal uzavretú so žalovaným 1/ takúto dohodu. Keď nastúpil do Agraservisu, bol obchodný zástupca. Agraservis ponúka na predaj niektoré stroje v oblasti spracovania biomasy. Ak sa našiel nejaký záujemca, mal na starosti viesť s ním technické rokovania až po uzavretie kúpnej zmluvy, dodanie zariadenia a jeho namontovanie. Na montáže veľmi nechodil. Ak už, tak chodieval autom aj vlakom. Snažili sa to skĺbiť tak, že išli spoločne. Niekoľkokrát chodil aj na motorovom vozidle Renault. Keď išiel na jazdu, dostal poverenie. Vypísal si žiadosť o pracovnú cestu a využíval motorové vozidlo. V ten deň išli do Ľubice namontovať ohrievač vzduchu Grass, asi dva týždne po dodávke, ktorú doviezol do Ľ. kamión. Išiel s A. nie ako montér, ale ako technik. Mal mu vysvetliť ako sa to montuje, keďže už montoval 30-40 takýchto kotlov. Išiel s ním ako spolujazdec. Žiadanku mal vypísanú A.. Po tragickej udalosti nebol ani na pohrebe. Necítil sa na to, aby sa stretol s rodičmi. Po nehode bol 3 dni v nemocnici. Tam mu primár povedal, aby navštívil psychiatričku. Liečil sa u MUDr. Fedákovej. Po troch týždňoch požiadal pána Považana, aby mu dohodol stretnutie s rodičmi Martina. Dohodli si stretnutie na cintoríne, tak si to oni želali, že sa stretnú na cintoríne pri Martinovom hrobe. Pán Ž. prišiel na stretnutie. Manželka neprišla, že sa cíti psychicky zle. Rozprávali sa iba s pánom Ž.. Keď odchádzali pri parkovisku zbadali ako kráča p. Ž. na cintorín smerom od obce. Pánovi Ž. povedal, že nevie ako s tým bude žiť, že sa v noci strháva, nevie sa s tým vysporiadať. Pani Ž. povedal, že nevie ako sa to stalo, ale vie, že keď narazili Martin bol hneď mŕtvy, že netrpel. Potom ešte niekoľkokrát telefonicky kontaktoval pána Ž.. Chcel sa stretnúť, avšak pán Ž. povedal, že sa mu nedá. Neskôr povedal, že to nemá zmysel, že si neželá sa so ním stretnúť. V súčasnej dobe je na starobnom dôchodku. Pracuje ešte na dohodu v Košťanoch, ale nie u žalovaného 1/. Má príjem asi 75 € mesačne s tým, že 30 € minie na dopravu. Chodí tam len preto, aby doma nezošalel. Stále sa lieči u MUDr. Fedákovej. Povedala, že už netreba, ale keď prišli tieto žaloby musel ju navštíviť. Keď nastúpil k žalovanému 1/ už tam pracoval Martin. Poznal ho asi 2 roky. Pracoval tam so svojim svokrom, ktorý potom odišiel pre zdravotné problémy. Ako dvaja poslední zamestnanci sa zblížili. Takého dobrého človeka ako Maťa predtým ani nepoznal. Skutočne pomohol každému komu mohol. Je mu to strašne ľúto, čo sa stalo. Pracoval podľa potreby, keď boli zákazky tak prišiel. Pracoval asi polovicu normálnej pracovnej doby. Nebolo to však každý mesiac, keď bola zima tak to takto nebolo. Hlavnú činnosť vykonával najmä v letných obdobiach. Manželka má dôchodok 320-330 €. Žijú len z jeho dôchodku niečo cez 700 €. Tých 70 €, ktoré zarába, sú iba symbolických. Povedali mu, že, ak by došlo k tomu, že by mal zaplatiť, čo od neho žalujú Ž. a matka A. dcéry ostalo by mu 200 €. 500 € by mohol splácať, pri tom zohľadnení nákladov exekútora, súdnych trov, poplatkov by to vyšlo cca 20 rokov a on má 68 rokov. Nemal by s manželkou ani na lieky.

32. Právny zástupca žalobcov 1/ - 6/ na pojednávaní dňa 06.03.2018 uviedol, že došlo k úmrtiu blízkej osoby žalobcov zavinením tretej osoby. Došlo ku vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobcov v rade 1/ - 6/, čo bolo preukázané ich výsluchom ako aj ďalšími dôkazmi. Poukázal na uznesenie ÚS č. III. ÚS 666 z roku 2016, kde bol sťažovateľom priamo žalovaný v rade 2/, kde ústavný súd jednoznačne vyriešil otázku krytia náhrady nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia tak, že vyložil ust. § 4 ods. 2 písm. a/ Zák. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla tak, že tento pojem škoda zahŕňa aj nemajetkovú ujmu. Judikatúra európskeho súdu, najmä ťažiskové rozhodnutie vo veci G., bolo nesprávne preložené interpretované do slovenského jazyka, kde sa z nepochopiteľných dôvodov, teda objavil v preklade slovo alebo podmienka, že z povinného zmluvného poistenia má byť krytá tento nárok iba v prípade, ak je zahrnutý do zodpovednosti škodcu za škodu, ale tento pojem sa v originály anglickom, ani v preklade napr. do českého jazyka vôbec nenachádza, čiže následne bol aj zle interpretovaný jednotlivými súdmi v rámci SR. ÚS sa jednoznačne vyjadril v tom, že má byť rešpektovaný štandard a trend judikatúry európskej únie, kde bežne teda zahŕňa poistenie zodpovednosti za škodu aj túto náhradu a v tomto zmysle majú byť interpretované aj vnútroštátne právne normy. Čo sa týka vznesenej námietky premlčania vo vzťahu k tomuto nároku a aplikácie dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty tam je vlastne jednoznačne povedané uznesením NS SR sp. zn. 5Cdo/265/2009, že na tieto nároky sa vzťahuje 3 premlčacia doba. To znamená, že v žiadnom prípade nie je možné hovoriť o premlčaní tohto nároku. V prípade, ak by bola aj akceptovateľná argumentácia, že sa na tento prípade vzťahuje 2 ročná subjektívna lehota, ktorá sa uplatňuje pri nárokoch na náhradu škody na zdraví, ide o subjektívnu lehotu a počíta sa odo dňa kedy sa poškodený dozvedel o tom, kto spôsobil škodu a kto za ňu zodpovedá. Tieto skutočnosti boli sporné až do posledného pojednávania, pretože až na tomto pojednávaní potvrdil žalovaný v rade 1/, že žalovaný v rade 3/ pri vedení motorového vozidla bol vo výkone svojich pracovných povinností, že bol vyslaný na pracovnú cestu. Aj keď dá sa polemizovať o tom, že odznela tu taká veta, že vlastne žalovaný v rade 3/ nebol oprávnený viesť toto motorové vozidlo. Či možno považovať toto vedenia motorového vozidla za výkon jeho práce a plnenie jeho pracovných povinností nechávam na zvážení súdu. Každopádne však máme za to, že aj v prípade uplatnenia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby by bolo možné ustáliť začiatok jej plynutia na objasnenie vlastne vzťahu žalovaného v rade 3/ k žalovanému v rade 1/ v rámci toho, že existoval medzi nimi pracovným pomer. Vzhľadom na tieto skutočnosti, na danosť nároku a existenciu povinnosti žalovaného v rade1/, resp. 2/ tento nárok uspokojiť, navrhol, aby súd rozhodol tak, ako je uvedené v žalobnom návrhu, a aby bola priznaná náhrada trov konania vo výške 100 %.

33. Zástupca žalovaného 1/ na pojednávaní dňa 06.03.2018 zotrval na písomných vyjadreniach. Nárok je premlčaný. Navrhol žalobu zamietnuť.

34. Právny zástupca žalovaného 2/ na pojednávaní dňa 06.03.2018 zotrval na všetkých písomných podaniach a ústnych vyjadreniach prezentovaných v konaní. Napriek asi trendu, ktorý sa už v súdnictve zavádza, má za to, že pasívna vecná legitimácia daná nie je. Za prvé ad 1, pokiaľ ide o poukaz právneho zástupcu na zlý preklad, to považuje za absurdné, keďže rokovacím jazykom pri vydávaní daného rozsudku a hlavným jazykom bol slovenský jazyk. Čiže, keď je zlý preklad, tak je zlý preklad do tých iných jazykov, do francúzskeho, anglického. To je bežne dostupná informácia, že hlavným jazykom v tomto konaní bol jazyk slovenský a rozhodným právom bolo právo české. Preto má za to, že rozhodnutie G. nie je možné použiť v danom prípade. Pokiaľ ide o odkaz na ústavný súd tam poukazuje na to, že ústavný súd výrazne prekročil svoje kompetencie, kedy sa snažil aplikovať právo v zmysle poslania všeobecných súdov, čiže on vlastne nerobil svoje poslanie, ale vyjadril sa aj k otázke, ktorú posudzovať nemal a toto rozhodnutie bolo predmetom mnohých kritík. Aj po tomto rozhodnutí bolo vydané rozhodnutie NS, ktoré držalo tento svoj trend, že nemajetková ujma ako taká nie je krytá PZP. Pokiaľ sa súd nestotožní s týmito argumentmi a prikloní sa k názoru, že je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného 2/, jediné možné logické vyústenie toho je, že nemajetková ujma sa na tento účel voči žalovanému 2/ bude posudzovať ako škoda. Pretože zákon o PZP v § 4 taxatívne ustanovil, čo sa nahrádza z PZP motorových vozidiel a tam sú uvedené iba škody, čiže zákon o PZP pozná iba inštitút náhrady škody a pokiaľ sa chceme tváriť alebo súd prijme záver, že aj nemajetková ujma je škodou, tak potom je nutné aplikovať aj premlčanie lehoty tak, ako sú pri ostatných nárokoch zo zákona o PZP. Nie je možné tu vytvárať nejakého mačko-psa alebo spájať hrušky s jablkami a je úplne alibistické tváriť sa na jednej strane, že nemajetková ujma, keď mi to vyhovuje, tak v danom prípade je krytá PZP, ale už keď mi to nevyhovuje na premlčanie, tak sa aplikuje 3 premlčacia lehota. Pokiaľ bolo poukázané na rozhodnutie NS, ktoré hovorí o tom, že nemajetková ujma sa premlčuje v 3 ročnej objektívnej lehote, toto je špecifický príklad, kedy sa interpretuje nemajetkovú ujma ako škoda. A pokiaľ je nemajetková ujma škodou, nie je možný iný záver

ako ten, že ide o dvojročnú subjektívnu a trojročnú premlčaciu dobu. Pokiaľ ide o jej začiatok alebo začiatok jej plynutia, musí sa počítať od kedy došlo ku škode, to znamená k úmrtiu nebohého a už v danom momente vedeli, kto bol vodičom vozidla, čiže objektívne už mohli vedieť kto škodu spôsobil a aké boli jej následky. Čiže odvtedy začala plynúť 2 ročná premlčacia lehota a tak bola žaloba podaná po jej uplynutí. Pokiaľ ide o samotnú uplatňovanú výšku nemajetkovej ujmy tu považujú za neprimerane vysokú aj vzhľadom na to, čo odznelo na poslednom pojednávaní, čo tu bolo aj spomenuté, že vozidlo bol oprávnený viesť nebohý Ž., ale viedla ho iná osoba. Došlo k zásadnému porušeniu povinnosti alebo poverenia pána Ž. a teda jeho diel na nešťastí, ktoré sa mu stalo je viac ako veľký. Pokiaľ by došlo k zaviazaniu aj poisťovne, poukazuje na skutočnosť, že poisťovňa je zodpovedná len podľa zákona o PZP. Čiže pokiaľ súd bude prihliadať na majetkové pomery vodiča, tie musia byť rozhodné a nemôže byť rozhodný status alebo obchodná pozícia žalovaného 1/ alebo žalovaného 2/. Keďže všetko sa odvíja od toho, kto zasiahol, čiže od vodiča motorového vozidla a pokiaľ súd zohľadní jeho majetkové pomery, tak tieto by sa mali premietnuť do samotného výroku rozsudku a nie je možné napriek tomu, že súd bude prihliadať na jeho majetkové pomery rozhodnúť o vyššej náhrade nemajetkovej ujmy ako keby on žalovaný nebol. To považujú za neprípustné. Poprel pasívnu vecnú legitimáciu, nárok je premlčaný. Preto žiada súd, aby nárok zamietol a priznal žalovanému v druhom rade trovy konania voči žalobcom v plnej výške a pokiaľ súd pristúpi k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy namieta veľkú časť v kontexte spoluviny samotného poškodeného neb. Ž., kedy porušil poverenie, nechal viesť motorové vozidlo tretiu osobu a došlo k nehode. Je možno analogicky možno použiť aj ust. § 5 ods. 1 Zákona o PZP. Aj keď nebol vodičom, ale mal nim byť. Vo vzťahu k výške a priznaniu náhrady odkazuje na to, čo bolo uvedené vo vzťahu k majetkovým pomerom žalovaného 3/.

35. Právny zástupca žalovaného 3/ na pojednávaní dňa 06.03.2018 zotrval na predchádzajúcich prednesoch písomných ako aj ústnych. Vo vzťahu k premlčaniu v plnom rozsahu odkazuje na argumentáciu právneho zástupcu žalovaného v rade 2/. Žalovaný 3/ bol za svoju nedbanlivosť odsúdený v trestnom konaní. Bol mu uložený trest. Trest vykonal. Ospravedlnil sa žalobcom. Jeho ľútosť, jeho smútok, jeho trápenie a spoluúčasť so žalobcami boli a sú úprimné a pretrvávajú dodnes aj napriek tomu, že žalobcovia, keď sa pôvodne vyjadrovali, že už nič iné nechcú len, aby nejakým spôsobom pokojne dožili, napriek tomu pristúpili k tomuto súdnemu konaniu, kde znovu v podstate svojim spôsobom iba rozjatrili rany, ktoré sa pomaličky možno už začali hojiť. Trpel psychicky a trpí dodnes. Po podaní žaloby sa opätovne jeho zdravotné problémy začali prejavovať a pretrvávajú. Žalobcovia bohužiaľ zrejmé majú nejakú predstavu a neakceptujú v žiadnom prípade to, že aj žalovaný v rade 3/ napriek tomu, že spôsobil smrť ich syna, brata, tak aj on si svoj diel utrpenia a bolesti nesie a bude si niesť do konca svojho života. Žalovaný v rade 3/ je už starší človek, dôchodca, žije v podstate z dôchodku a malého príjmu, ktorý má aj kvôli tomu, aby bol medzi ľuďmi, aby nemusel vždy a neustále myslieť na túto tragédiu a na iné tragédie vo svojom živote, ktoré deklaroval aj v predložených listinných dôkazoch. Pre prípad, že by súd mienil vyhovieť žalobe, je vo vzťahu k nemu naozaj vznesený nárok za premrštený, privysoký a v podstate pre neho a jeho rodinu za likvidačný. Pre prípad, že by sa súd nestotožnil s predchádzajúcimi vyjadreniami a zaväzoval by žalovaného v rade 3/ na nejakú formu náhrady, žiadajú, že ak by súd považoval jeho ospravedlnenie, ponúknutú pomoc, ľútosť, odsúdenie, odpykanie trestu za nedostatočné tak, aby zohľadnil aj jeho momentálnu životnú situáciu, a aby súd nevytvoril v podstate z jednej tragédie ďalšie tragédie, ktoré by v podstate spočívali v absolútnej núdzi a núdzom vedení zvyšku života žalovaného 3/ a jeho manželky. Pre prípad úspechu v konaní si voči žalobcom uplatňujú právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

36. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.
Podľa § 16 OZ kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

Podľa § 420 ods. 1, 2 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.
Podľa § 427 ods. 1 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.
Podľa § 428 OZ svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.
Podľa § 430 ods. 1 OZ namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Prevádzateľ zodpovedá spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nedbalosťou umožnil.
Podľa § 225 ods. 1 Zákonníka práce zamestnanec zodpovedá zamestnávateľovi, s ktorým uzatvoril dohodu podľa § 223 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/20171230>, za škodu spôsobenú zavineným porušením povinností pri výkone práce alebo priamej súvislosti s ním rovnako ako zamestnanec v pracovnom pomere. Náhrada škody spôsobená z nedbanlivosti nesmie presiahnuť tretinu skutočnej škody a nesmie byť vyššia ako tretina odmeny dohodnutej za vykonanie tejto práce okrem prípadov podľa § 182 až 185 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/20171230>.
Podľa § 449 ods. 2 OZ pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.
Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.
Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.
Podľa § 106 ods. 1, 2 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.
Podľa § 2 ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu sa uhrádza do výšky 663,88 eura.
Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „Zákon o PZP“) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.
Podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.
Podľa 15 ods. 1 Zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi20) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20150401> a je povinný tento nárok preukázať.21) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20150401>
Podľa 15 ods. 2 Zákona o PZP na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.22) <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20150401>

37. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd žalobe čiastočne vyhovel, nakoľko v časti uvedenej vo výroku tohto rozsudku mal preukázanú jej dôvodnosť. V prvom rade sa súd zaoberal vecnou legitimáciou strán sporu. Sú mal nesporne preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcov 1/ - 6/, nakoľko žalobcovia 1/ a 2/ sú rodičmi neb. A. Ž. a žalobcovia 3/ - 6/ jeho súrodenci.

38. Vo vzťahu k žalovanému 3/ súd konštatuje, že tento nie je pasívne vecne legitimovaným v tomto spore. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale tiež zistenie, že žalovaný sa dopustil konania, ktoré žalobca v konaní skutkovo vymedzoval a považoval za zásah do jeho chránených

osobnostných práv. Vecnou legitimáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia. Teda je aktívne legitimovaný a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti, t. j. je pasívne legitimovaný. Pôvodcom zásahu môže byť nielen fyzická, ale aj právnická osoba. Pre právnické osoby je charakteristické to, že svoju vôľu nevytvárajú samostatne, ale prostredníctvom iných fyzických osôb, ktoré sú na to určené. Len prostredníctvom fyzických osôb môže právnická osoba prejavovať svoju vôľu navonok. Zakladá právne vzťahy, vstupuje do právnych vzťahov, uplatňuje práva a plní povinnosti. Ak bezprostredným pôvodcom zásahu do osobnosti bola fyzická osoba, ktorá bola právnickou osobou použitá na výkon jej činnosti, treba vyriešiť otázku, či konanie tejto fyzickej osoby je zásahom, za ktorú nesie zodpovednosť ona sama, teda bezprostredne konajúca fyzická osoba alebo právnická osoba. V prípade neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickou osobou, zamestnancom, ktorá bola zamestnávateľom použitá na výkon činnosti, pri ktorej k zásahu došlo, za zásah a ním spôsobenú ujmu zodpovedá analogicky táto právnická osoba. V danom prípade ide o zodpovednosť za zásah do osobnostných práv žalobcov, ku ktorému došlo v súvislosti s dopravnou nehodou, t. j. prevádzkou dopravného prostriedku vedúcou k usmrteniu syna, brata žalobcov. Tak ako v prípade škody majetkovej ujmy spôsobenej touto osobitnou prevádzkou zodpovedá prevádzkovateľ vozidla, treba analogicky vyvodiť jeho zodpovednosť aj v prípade spôsobenia nemajetkovej ujmy na osobnostných právach. Podľa § 853 OZ, pokiaľ nie sú občianskoprávne vzťahy upravené osobitne, spravujú sa ustanoveniami zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. Analógia legis sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie, ktoré nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z predpokladu, že zákonodarca by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad. Právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného. Analogicky pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Tak ako sú zvláštnou skupinou zásahov do majetkovej sféry tie prípady, ktorých škoda bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov, rovnako osobitnou je aj skupina tých zásahov do osobnostnej sféry, v prípade ktorých nemajetková ujma bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov. Pri určení, či zodpovednosť za zásah do osobnostných práv nesie fyzická osoba bezprostredne konajúca alebo právnická osoba, za ktorú fyzická osoba konala v rámci výkonu činnosti, je rovnako na mieste analogické použitie § 427 ods. 2 OZ pri určení subjektu zodpovedného za zásah do osobnostných práv, ktorý bol spôsobený prevádzkou dopravných prostriedkov. Podľa okolností konkrétneho prípadu zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla prevádzkovateľ vozidla poškodenému, zodpovedá tento prevádzkovateľ aj za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných práva fyzickej osoby. Prevádzkovateľ dopravného prostriedku je ten, kto má trvalú možnosť právnej a faktickej dispozície s dopravným prostriedkom. Pri tom nie je významné, či prevádzkovateľ vozidla bol alebo nebol bezprostredným pôvodcom zásahu do osobnosti. V danom prípade bol vodič, žalovaný 3/, zamestnancom žalovaného 1/, t.j. prevádzkovateľa dopravného prostriedku. Skutočnosť, že žalovaný 3/ bol zamestnaný na dohodu o vykonaní práce je bez právneho významu vo vzťahu k predmetu sporu. Dopravnú nehodu spôsobil v rámci činnosti, ktorou si plnil svoje pracovné povinnosti. V deň tragickej udalosti bol žalovaný 3/ vyslaný na pracovnú cestu žalovaným 1/. Teda plnil si svoje pracovné povinnosti. Medzi stranami sporu bolo nesporné, že žalovaný 3/ v deň dopravnej nehody nemal viesť osobné motorové vozidlo. Toto viedol len z dôvodu, že neb. A. Ž. si zabudol doklad o vodičskom oprávnení. K zmene subjektu zodpovedného za škodu dochádza len vtedy, ak použije niekto dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzkovateľa. Z vykonaného dokazovania však vyplýva, že žalovaný 3/ taktiež využíval tento dopravný prostriedok. Medzi ním a žalovaným 1/ bola uzatvorená dohoda o hmotnej zodpovednosti k predmetnému dopravnému prostriedku. Charakter dohodnutej práce, obchodný zástupca, tiež nasvedčuje využívaniu dopravného prostriedku žalovaným 3/. Uvedenými okolnosťami nebolo súdu preukázané, a strany sporu to ani netvrdili, že by žalovaný 3/ použil motorové vozidlo, ku ktorému mal uzatvorenú dohodu o hmotnej zodpovednosti a charakter jeho práce si vyžadoval jeho využívanie, bez vedomia alebo proti vôli prevádzkovateľa. Je len ťažko predstaviteľné, že by žalovaný 3/ nemal súhlas a oprávnenie viesť motorové vozidlo a zároveň by mal so zamestnávateľom uzatvorenú dohodu o hmotnej zodpovednosti. Žalovaný 3/ teda nenesie zodpovednosť za zásah do osobnostných práv žalobcov. Za tento zásah by zodpovedal iba za predpokladu, že by nekonal v rámci svojho poverenia, výkonu práce. Pasívne vecne legitimovaným je len žalovaný 1/ ako prevádzkovateľ dopravného prostriedku. Zodpovednosť žalovaného 3/ podľa pracovnoprávnych predpisov týmto nie

je dotknutá. Vzhľadom k dôvodom zamietnutia žaloby vo vzťahu k žalovanému 3/ sa súd z dôvodu hospodárnosti bližšie nezaoberal ním uplatnenou procesnou obranou.

39. Žalovaného 2/ súd považuje za pasívne vecne legitimovaného v spore, a to aj napriek jeho právnej argumentácii. Súd si okrem iného osvojil právnu argumentáciu Ústavného súdu SR vyslovenú v uznesení zo dňa 11.10.2016, sp. zn. III. ÚS 666/2016. Pojem škoda použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je nutné vykladať extenzívne tak, že škoda v sebe zahŕňa aj nemajetkovú podľa ust. OZ o ochrane osobnosti s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania relevantnej únijnej regulácie. Slovenské orgány aplikujúce právo musia skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu únijného tvorcu zodpovedajúcej právnej regulácie, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, ba niekedy aj nad vôľu zákonodarcu. Formulovaná požiadavka má svoj základ v samotnej ústave, ktorá v článku 144 ods. 1 sudcom pri rozhodovaní nepredpisuje len viazanosť zákonom, ale viazanosť ústavou a medzinárodnými zmluvami. Národná rada SR síce zostáva jediným vnútroštátnym zákonodarným orgánom, nie je však jediným orgánom oprávneným normovať obsah spoločenských vzťahov na úrovni zákonnej sily. Smernice európskej únie ako typová kategória predpisov sekundárneho práva sú na rozdiel od nariadení typické absenciou priamej uplatniteľnosti voči fyzickým osobám a právnickým osobám v jednotlivých členských štátoch. Štandardným prostriedkom dosahovania cieľa je zmena právnej úpravy, ku ktorej pristúpi zákonodarca každého štátu. Avšak pre prípad, že svoju povinnosť nesplní, vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora teóriu priameho účinku smerníc a nepriameho účinku smerníc. Pre posudzovaní prípad priamy účinok dotknutých smerníc neprichádza do úvahy, pretože záväzná podstata smernice, ktorá konštituuje základňu pre možnosť odvolať sa na smernicu pred vnútroštátnym súdom, existuje len vo vzťahu ku každému členskému štátu, ktorému je určená. Z toho vyplýva, že smernica nemôže sama o sebe ukladať povinnosti jednotlivcom a smernice ako také nemožno uplatňovať voči jednotlivcom. Možno tak uvažovať len o nepriamom účinku smerníc. Pri aplikácii vnútroštátneho práva je vnútroštátny súd povinný interpretovať ho nakoľko je to možné vo svetle dikcie a účelu smernice, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou. Ak vnútroštátne právo umožňuje za určitých okolností s použitím vlastných výkladových metód vyložiť ust. vnútroštátneho právneho predpisu tak, že bude možné vyhnúť sa rozporu s inou normou vnútroštátneho práva alebo obmedziť oblasť pôsobnosti tohto ustanovenia na dosiahnutie tohto účelu a použiť ho len do miery, aby bolo súladné s danou normou, tak je vnútroštátny súd povinný použiť rovnaké metódy, aby sa dosiahol cieľ stanovený smernicou (rozsudok vo veci PFEIFFR a ďalší C-397/01 až 403/01). Článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácia právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácia právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a článok 1 prvý odsek tretej Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácií právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Ak slovenský zákonodarca do zákonného pojmu škoda použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení, t. j. do rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostáva sa do rozporu so zámerom tvorcu únijnej právnej regulácie. Súd dáva za pravdu žalovanému 2/, že ÚS SR podáva „len“ záväzný výklad ústavy a ústavných zákonov, avšak nič nebráni súdu, aby si osvojil právnu argumentáciu iného súdu, v tomto prípade najvyššej súdnej autority v SR.

40. Pokiaľ ide o námietku žalovaného 2/, že nedostatok pasívnej vecnej legitimácie poisťovní v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým po dopravných nehodách bola potvrdená viacerými rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, súd prvej inštancie sa s týmito závermi nestotožnil, a to z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto rozsudku. Navyše na žalovaným 2/ uvádzané dve rozhodnutia NS SR (rozhodnutie 4Cdo/168/2009 bolo vydané pred rozhodnutím ESD C-22/2012) nemožno hľadieť ako na dlhodobo ustálenú rozhodovaciu prax, odklon od ktorej by bolo možné považovať za porušenie princípu právnej istoty. Zo sporného rozsudku ESD vyplýva, že odškodnenie nemajetkovej ujmy z PZP by prichádzalo do úvahy len vtedy, ak by jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravovalo vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Podľa názoru

súdu prvej inštancie povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla musí pokrývať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli osoby blízke obetiam usmrtených pri dopravných nehodách, pokiaľ túto náhradu z titulu občianskoprávnej zodpovednosti poisteného upravuje vnútroštátny právny predpis použiteľný v prejednávanom spore. S poukazom na uvedené, keďže vnútroštátne právo SR použiteľné a použité v tomto spore (OZ) umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy (§ 11 a nasl. OZ), náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Nie je rozhodujúce, že inštitút náhrady nemajetkovej ujmy nie je výslovne uvedený v ust. § 4 Zákona o PZP.

41. Pojem škoda je potrebné vykladať extenzívne v tom zmysle, že zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých. Pokiaľ k nemajetkovej ujme došlo v priamej príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla, je potrebné vychádzať zo zásady ekvity a vykladať nielen konkrétny právny predpis, ale v širšej súvislosti i právny poriadok upravujúci dotknutú oblasť. Je absolútne logické a legitímne, aby nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody v priamej príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla bola považovaná za škodu podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z. z. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia, účelom ktorého je predovšetkým zmierniť dôsledky všetkých škôd, ku ktorým dôjde v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla. Najzávažnejším dôsledkom poistnej udalosti, ktorá môže vzniknúť v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla je spôsobenie smrti. Povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo. Vnútroštátne právo SR umožňuje pozostalým rodinným príslušníkom požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy od poisteného, t.j. od žalovaného 1/. Náhrada tejto ujmy musí byť teda krytá povinným poistením motorového vozidla. Ak by súd pripustil možnosť, že by nemajetková ujma nemala byť hradená z povinného zmluvného poistenia, malo by to za následok, že poškodení, pozostalí po osobách zomrelých pri dopravných nehodách, by sa náhrady oprávnených nárokov nikdy nemuseli domôcť, aj keby im bola náhrada prisúdená. Otázka vymožiteľnosti by bola závislá od solventnosti zodpovednej osoby, vinníka dopravnej nehody, prípadne prevádzkovateľa motorového vozidla. V rozpore s princípom spravodlivosti by tak vznikli dve kategórie pozostalých po dopravných nehodách, a to skupina s priznanou a vymoženou nemajetkovou ujmou a skupina s priznanou nemajetkovou ujmou, ale prakticky bez akejkoľvek vymožiteľnosti. Náhrada nemajetkovej ujmy by tak závisela výlučne na finančnej bonite prevádzkovateľa. Takýto výklad by bol pre poisťovne samozrejme „ekonomicky výhodnejší“, nakoľko smrť účastníka dopravnej nehody ako najzávažnejší následok, by znamenala pre poisťovňu zníženie poistného plnenia o možné náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré sú výslovne osobným nárokom takejto osoby bez toho, aby musela za poisteného hradiť náhradu nemajetkovej ujmy. Je v súlade s princípmi spravodlivosti ako vyšším morálnym kódexom, aby ujma vzniknutá pri dopravnej nehode bola hradená povinným zmluvným poistením.

42. Vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej voči nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy súd uvádza, že na premlčanie nemajetkovej ujmy je potrebné aplikovať všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv, t.j. dňom 22.05.2014 a uplynula dňa 21.05.2017. Nakoľko žaloba bola podaná dňa 10.05.2017, nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy nemožno považovať za premlčaný. V zmysle dlhodobo ustálenej judikatúry je premlčacia doba nemajetkovej ujmy 3 roky. Aj s poukazom na ust. § 15 ods. 2 Zákona o PZP je námietka premlčania nemajetkovej ujmy nedôvodná. Skutočnosti, ktoré súd viedli k tomu, aby náhradu nemajetkovej ujmy subsumoval do náhrady škody krytej z povinného zmluvného poistenia (a ktoré sú uvedené vyššie), nie sú dôvodmi, pre ktoré by mala byť aplikovaná premlčacia doba v zmysle ust. § 106 OZ. Ustanovenia § 420 a nasl. OZ slúžia len k určeniu zodpovednostného subjektu, ktorým je v danom spore žalovaný 1/. Na premlčanie nároku proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá za škodu, ujmu zodpovedá. Premlčaciu dobu nemajetkovej ujmy ako osobitného inštitútu ujmy - škody je potrebné posudzovať podľa § 101 OZ.

43. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žaloba je v časti uplatnenej nemajetkovej ujmy dôvodná vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/. Nestotožnil sa však s navrhovanou výškou nemajetkovej ujmy.

Ak medzi fyzickými osobami existujú vzájomné sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môžu porušením práva na život jednej z nich dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Právo na súkromie zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práv a na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. V spore bolo nesporne preukázané, že žalovaný 3/ spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zahynul syn žalobcov 1/ a 2/ a zároveň brat žalobcov 3/ až 6/. Týmto došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov na súkromný a rodinný život. Žalobcovia sa preto voči žalovaným 1/ a 2/ oprávnene domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy, keďže morálna satisfakcia nie je v danom prípade postačujúca. Pri dopravnej nehode zahynul najbližší príbuzný žalobcov. Spoločne si pomáhali. Prežívali strasti a slasti každodenného života. Bolo nesporne preukázané, že vzťahy medzi neb. a žalobcami ako rodičmi a súrodencami boli silné a intenzívne. Všetci počas určitého A. Ž. časového obdobia bývali v spoločnej domácnosti. Takmer dennodenne sa stretávali. Jeho smrť silne a intenzívne prežívajú všetci až doposiaľ, najmä pri výročiach. K usmrteniu došlo v deň narodenín neb. A. Ž.. Žalobcovia tvorili s neb. fungujúce rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Neboli si vzájomne citovo odcudzený. V dôsledku neočakávanej smrti prežívajú pocity úzkosti, smútku a zúfalstvá. Stratili možnosť viesť súkromný život a sú ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Smrťou A. Ž. došlo k nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb tvoriaci základ a rámec súkromného života žalobcov. Vzniknutá trauma je fakticky neodstrániteľná. Citová útrapa na strane žalobcov sa síce prejavuje v rozdielnych životných aspektoch a situáciách, ale vo svojom dôsledku ide o porovnateľné dôsledky spočívajúce v strate najbližšieho človeka. Preto ani nie je možné vo vzťahu k jednotlivým žalobcom odstupňovať výšku nemajetkovej ujmy rozdielne pri rodičoch alebo súrodencoch (napr. vekový rozdiel súrodencov). Na druhej strane však treba podotknúť, že žalobcovia aj naďalej tvoria fungujúce a citovo napĺňajúce rodinné spoločenstvo. Určitým spôsobom je ich ujma zmierená práve ich početnosťou ako aj možnosťou ďalej rozvíjať a napĺňať vzťah s dcérou ich nebohého syna a brata, s ktorou sú naďalej v kontakte. Aj jej prítomnosť im všetkým napomáha prekonať traumu spôsobenú tragickou udalosťou. Strata žalobcov je zmiernená tým, že všetci žalobcovia sú aj naďalej v úzkom kontakte. Niektorí žijú aj naďalej v spoločnej domácnosti. Nebolo preukázané, že by mala smrť výrazné nepriaznivé následky na ich zdravotný stav. Žalobcom 1/ a 2/ poskytnutá zdravotná starostlivosť bola vyvolaná reakciou na stres pre náhle úmrtie syna. Trvalé následky na zdravotný stav žalobcov súd nemal preukázané. Zhoršený zdravotný stav žalobcu 1/ nebol spôsobený úmrtím syna, nakoľko zdravotné ťažkosti u neho pretrvávajú už od roku 2002. Prvú mozgovú príhodu mal v roku 2012, t.j. pred úmrtím syna a druhú až takmer pol roka po tragickej udalosti. Nič sa nezmenilo ani na ich spoločenskom alebo pracovnom postavení. Neb. A. Ž. nebol jediným dieťaťom žalobcov 1/ a 2/ a ani jediným súrodencom žalobcov 3/ až 6/. Týmto súd nechce zmierňovať spôsobenú traumu žalobcov. Bola by však neporovnateľne vyššia, ak by sa jednalo o jediné dieťa žalobcov 1/ a 2/, resp. jediného súrodenca žalobcov 3/ - 6/. Žalobcami navrhnutá suma tak nie je primeraná. Súdu neboli preukázané mimoriadne zvýšené nepriaznivé následky. Žalobcovia neboli odkázaní na výživu nebohého. Nemalo to drastický dopad ani na finančné zabezpečenie ich domácnosti. Od traumatizujúcej straty pominuli určité negatívne následky. Je však nesporné, že niektoré budú vo väčšej, či menšej miere pretrvávať aj naďalej. Tieto sú však nesporne znížené aj prítomnosťou dcéry nebohého. Aj keď sa jedná o úmrtie blízkej osoby, výška náhrady nemajetkovej ujmy nie je bezhraničná. Pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia prichádza k voľnej úvahe súdu, ktorá dostáva veľký priestor. S princípom spravodlivosti je nutné prihliadnuť na najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo a aké to malo následky. Maximálna čiastka peňažného zadosťučinenia je limitovaná navrhovaným petitom. Súd prvej inštancie je toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy je vo vzťahu k žalobcom 1/ a 2/ ako rodičom vo výške 8.000 € a vo vzťahu k žalobcom 3/ až 6/ ako súrodencom vo výške 3.500 € primeranou náhradou.

44. Vo vzťahu k nároku žalobcu 1/ na pohrebné súd uvádza, že tento nárok žalobcu nie je dôvodný. Žalovaní 1/ až 3/ vzniesli voči všetkým nárokom uplatneným žalobou námietku premlčania. Pohrebné sa na rozdiel do nemajetkovej ujmy premlčuje v subjektívnej dvojročnej a objektívnej trojročnej premlčacej dobe. Žalobca 1/ mal vedomosť o tom, kto je zodpovedný za dopravnú nehodu, resp. kto je prevádzkovateľom motorového vozidla a jeho poisťovateľom. Poškodená osoba „sa dozvie“ o tom, kto za škodu zodpovedá hneď, ako získa informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok o osobe konkrétneho škodcu, t.j. len čo získa vedomosť o skutkových okolnostiach, ktoré sú dôležité pre vymedzenie zodpovedného subjektu. Nemusí pritom ísť o zistenie v podobe nadobudnutej istoty; stačí, ak poškodená osoba disponovala informáciami o skutkových okolnostiach, z ktorých je možné

urobiť záver o tom, kto za škodu zodpovedá. Rozhodujúce teda bude, kedy sa poškodená osoba preukázateľne dozvedela o takých skutkových okolnostiach a nie či a kedy si na ich základe utvorila právny záver o zodpovednosti určitého subjektu. Prinajmenšom už z trestného konania, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 03.12.2014, žalobca 1/ tieto vedomosti nadobudol. Pohreb sa uskutočnil dňa 27.05.2014, pričom náklady na pohreb hradil žalovaný 1/. Nie je rozhodujúce, že pomník bol vyhotovený až na 3. výročie úmrtia neb. A. Ž.. V opačnom prípade by bol nárok na pohrebné ako majetkové právo prakticky nepremlčateľný, nakoľko kamenárske práce možno vykonať kedykoľvek. Rozhodujúce sú náklady na pohreb, ktoré žalobca 1/ vynaložil v čase, keď sa pohreb konal. Pohrebné je limitované reálne vynaloženými nákladmi, maximálne do výšky ustanovenej právnym predpisom, t.j. 663,88 €, v ktorej si žalobca 1/ svoj nárok aj uplatnil. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná až dňa 10.05.2017, súd konštatuje, že minimálne subjektívna premlčacia doba už uplynula a nárok žalobcu 1/ na pohrebné je v súlade s ust. § 106 OZ premlčaný. Z uvedeného dôvodu sa súd nezaoberal reálne vynaloženými nákladmi, ktoré boli uhradené v čase konania pohrebu. Navyše je potrebné poukázať na to, že je nesporné, že pohrebné bolo žalobcovi 1/ uhradené zo strany žalovaného 2/. V prípade, ak by súd priznal žalobcovi 1/ nárok na pohrebné, jednalo by sa o duplicitné priznanie rovnakého nároku. Pohrebné si poškodený môže uplatniť len voči jednej osobe, prípadne solidárne od viacerých, ale nie jednotlivo od viacerých osôb.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.
Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

46. O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami tak, že žalobcom 2/ až 6/ priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Aj keď sa súd nestotožnil s uplatnenou výškou náhrady nemajetkovej ujmy, jej výška závisela výlučne na úvahe súdu. Vo vzťahu k žalovanému 3/ súd žalobu zamietol v celom rozsahu pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie, preto súd konštatuje, že žalovaný 3/ bol úspešný v plnom rozsahu. Žalobca 1/ bol v spore pomerne úspešný v časti náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej výška závisela od úvahy súdu a rovnako žalovaní 1/ a 2/ boli pomerne úspešní v časti nároku žalobcu 1/ na pohrebné. Keďže tieto strany boli v spore pomerne úspešné, súd vyslovil, že žalobcovi 1/ sa voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.